

Mimořádné události

1. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI ZPŮSOBENÉ PŘÍRODNÍMI VLIVY

- [Sesuvy a svahové pohyby](#)
- [Sněhová kalamita](#)
- [Požáry v krajině](#)
- [Bouřky](#)
- [Vichřice / tornádo](#)
- [Epizootie](#)

2. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI ZPŮSOBENÉ CIVILIZAČNÍMI VLIVY

- [Dopravní nehody](#)
- [Únik nebezpečné látky](#)
- [Destrukce budovy](#)
- [Požár budovy](#)
- [Terorismus](#)

1. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

1. Sesuvy a svahové pohyby

Sesuvem se rozumí pohyb hornin, zemin, bahna či jiného materiálu po svahu do nižší nadmořské výšky. Pravděpodobnost vzniku tohoto druhu MU je velmi výrazně ovlivněna charakterem terénu a typu podloží. Dalším důležitým faktorem vzniku sesuvů je antropogenní činnost (odlesňování, nesprávné hospodaření s půdou, důlní činnost). Spouštěcím mechanismem jsou obvykle dlouhotrvající nebo přívalové deště, případně důlní činnost.

Ohroženy jsou zejména okrajové oblasti kraje s členitým terénem – podhůří Českomoravské vrchoviny (ORP Boskovice, Moravský Krumlov, Rosice, Tišnov) a Bílých Karpat (ORP Hodonín, Veselí nad Moravou). Dalšími ohroženými oblastmi jsou lokality, kde probíhá nebo v minulosti probíhala důlní činnost (např. Rosicko-oslavanská pánev v dotčených obcích ORP Rosice a Ivančice). K sesuvům může dojít i v relativně rovinných oblastech na celém území kraje, kde je intenzivní zemědělská činnost a sesuv zejména svrchní vrstvy půdy může nastat vlivem kombinace faktorů, jako jsou sklon terénu, přívalový déšť a nevhodná skladba aktuálně pěstovaných plodin. Míra rizika je značná zejména v případě zasažení obydlených oblastí nebo dopravní infrastruktury.

2. Sněhová kalamita

Sněhová kalamita může vzniknout v důsledku dlouhodobého intenzivního sněžení, jehož následkem může dojít k vícedennímu přerušení dopravní obslužnosti území, k přerušení zásobování potravinami a el. energií, k poškození střech budov a vozidel vahou sněhu, ke zvýšení počtu zranění osob (uklouznutí na kluzkém povrchu, pády sněhu a ledu ze střech, destrukce střešních konstrukcí, vznik lavin v horách, apod.).

V rámci kraje jde o druh mimořádné události s nízkou pravděpodobností, a to i v okrajových hornatých částech kraje. V budoucnu lze však vlivem rozkolísanosti klimatu očekávat četnější výskyt. Míra rizika je však poměrně nízká vlivem včasné možnosti předpovědi tohoto jevu, stejně jako poměrně pozvolného vývoje situace. Dopady lze očekávat zejména na severu a severozápadě kraje v oblasti dopravní obslužnosti na vedlejších komunikacích, v případě velkého množství mokrého sněhu i na lesních porostech a na energetické soustavě. Dopady týkající se množství sněhu na střechách a z toho vyplývajících ohrožení (pád sněhu a ledu, poškození střech) lze očekávat ve větším rozsahu zejména v Brně a všech městech s vícepodlažní zástavbou a vyšší koncentrací osob (vyšší pravděpodobnost zranění pádem sněhu nebo ledu ze střech).

[Sněhová kalamita](#)

3. Požáry v krajině

K požárům v krajině (lesní požáry, požáry trávy) dochází především v letních měsících. Příčinou vzniku požáru jsou přírodní vlivy (blesky při bouřce, pády hořících kosmických těles, výbuchy plynů) nebo vliv člověka (úmyslné zapálení, nedbalost při zacházení s ohněm, při kouření nebo při používání techniky).

Na území kraje jsou požáry ohroženy především rozsáhlé zalesněné oblasti na severu a severozápadě kraje. Rozsah požáru může být negativně ovlivněn i charakterem terénu, je-li těžce přístupný pro zasahující složky. Riziková jsou zejména hluboká údolí bez přístupových komunikací, např. oblast NP Podyjí, CHKO Moravský kras, okolí Vranovské přehrady, těžko přístupné části údolí vodních toků Oslava, Chvojnice, Bobrava, Svratka a Loučka.

[Požár - lesní porost](#)

[Požár - těžce přístupný terén](#)

4. Bouřky

Bouřka je souborem elektrických (výboj blesku), optických a akustických jevů (hrom) vznikajících mezi oblaky navzájem nebo mezi oblaky a zemí. U bouřek představují největší riziko blesky, které mohou při přímém zásahu způsobit smrt nebo těžké zranění (popálení) a také požár porostu nebo obytných budov. Dalším nebezpečím jsou možné poryvy větru (pády stromů, sloupů nebo drátů el. vedení, částí budov nebo převrácení automobilů).

Výskyt bouřek je možný na celém území kraje, největší pravděpodobnost vzniku silných bouřek s rizikovými doprovodnými jevy je v období květen – září.

5. Vichřice / tornádo

Jedná se o dlouhodobější atmosférický jev na rozsáhlém území (zvláště častý v horských oblastech), většinou spojený se změnou tlaku a přechodem atmosférické fronty. Intenzita se udává v metrech za sekundu – vichřice od 25 m/s (90 km/h). Nebezpečí spočívá v možném dlouhodobějším výpadku el. energie, přerušení dopravních komunikací, pádu stromů, létajících předmětů apod. Poměrně neobvyklým fenoménem je v uplynulých letech čtenější výskyt lokálních tornád, které působí na velmi malé ploše a v krátkém časovém období (minuty nebo desítky minut) mohou napáchat značné škody (např. v Litovli - červen 2004 nebo v JMK v Olešnici – srpen 2010).

Výskyt silných vichřic lze v kraji předpokládat především ve vyšších nadmořských polohách exponovaných vůči převládajícímu západnímu proudění větru, tj. jde o oblasti na Tišnovsku, Blanensku a Boskovicku.

[Vichřice](#)

6. Epizootie

Epizootií se rozumí hromadné nákazy zvířat (např. ptačí chřipka, BSE, slintavka, kulhavka a další). Rychlost vzniku a rozšíření nákazy je závislá na vlastnostech původce nebezpečné nákazy, způsobu přenosu původce, včasnosti diagnostiky, rychlosti přijetí a plnění mimořádných veterinárních opatření a na zemědělské charakteristice okolí ohniska nákazy.

Přímé ohrožení životů a zdraví osob nehrozí (pouze v ojedinělých případech). Dopady pocítí chovatelé zvířat, kteří utracením / uhynutím především chovných zvířat přijdou o zisk.

[Epizootie](#)

2. Mimořádné události způsobené civilizačními vlivy

1. Dopravní nehody

Dopravní nehody jsou jedním z nejčastějších druhů MU, u kterých složky IZS denně zasahují. I když v posledních letech počty obětí klesají, dopravní nehody vážně zasahují do života obyvatel (související lokální dopravní zácpy, odklony dopravy,...). Dopravní nehody na pozemních komunikacích (silniční a železniční doprava) mohou být rovněž kombinovány s únikem nebezpečných látek (provozní kapaliny, přepravované NL). Zvýšený počet dopravních nehod je spojen zpravidla s extrémními klimatickými jevy (sněžení, hustý déšť, náledí, mlha) a rovněž s dopravními špičkami (víkend, dovolené, svátky). Nejčastější výskyt vážných silničních dopravních nehod je na dálnicích D1 a D2, komunikacích I/43 a I/52 a ve městě Brně. Závažné železniční nebo letecké nehody se v uplynulých letech naštěstí v JMK nevyskytly, avšak míra rizika se zvyšuje se vzrůstající hustotou železniční, resp. letecké dopravy v JMK.

2. Únik nebezpečné látky

Únik nebezpečných látek může nastat u všech objektů, které nebezpečné látky vyrábí, skladují nebo s nimi jinak manipulují (čerpací stanice PHM, sklady maziv a paliv, objekty zařazené do skupiny „A“, „B“ dle zákona o prevenci závažných havárií, resp. objekty s podlimitním množstvím nebezpečné látky, avšak lze u nich předpokládat dopad na obyvatelstvo v okolí – např. chladírny). K úniku může dojít také při přepravě nebezpečné látky.

Konkrétní údaje o umístění objektů s nebezpečnými látkami (vč. množství látek) je uvedeno v sekci „Zdroje ohrožení“ portálu KRIZPORT. U vybraných objektů jsou v sekci „Mapy“ k dispozici zóny havarijního plánování, resp. zóny ohrožení. Z hlediska úniku nebezpečných látek při přepravě jsou rizikové především všechny hlavní silniční a železniční tahy v kraji, vč. významných železničních stanic (z důvodu odstavení a manipulace s náklady).

[Únik toxických látek - výroba](#)

[Havarijní znečištění vod - únik ropných produktů](#)

3. Destrukce budovy

Konkrétní místo možné destrukce budov nelze stanovit. Potencionálně ohroženy mohou být všechny stavby pro trvalé bydlení i přechodné ubytování s nejhroššími následky především u sídlišť ve městech, hromadné zástavby v obcích a u výškových budov. Lze předpokládat, že uvedený typ havárie by měl převážně lokální charakter. Plošná destrukce většího komplexu budov by mohla vzniknout výjimečně jako následek povodní, rozsáhlých požárů, příp. velmi nepravděpodobného zemětřesení. Tento druh mimořádné události vzniká většinou jako důsledek selhání lidského faktoru, technické závady (projekční, stavební, rozvod plynu), živelní pohromy, případně teroristického útoku.

Z hlediska technické havárie jsou nejvíce ohroženy starší vícepodlažní budovy s rozvody plynu, případně narušenou statikou vlivem stárání či použitého stavebního materiálu. Z hlediska terorismu mohou být potenciálními cíli budovy orgánů veřejné správy a další objekty zejména v Brně, kde se shromažďuje velký počet osob (nákupní centra, výškové kancelářské budovy, sportovní zařízení a dopravní uzly).

[Destrukce budovy](#)

4. Požár budovy

Nejrizikovějšími objekty jsou všechny vysokopodlažní stavby pro trvalé bydlení, přechodné ubytování (hotely) a komerčně využívané (kanceláře, apod.), zejména ve velkých městech, průmyslové zóny, skladové areály a dále výrobní objekty zařazené do vyšší kategorie požárního nebezpečí.

Příčinou vzniku požáru mohou být výbuch plynu, jiná technická závada, např. zkrat v elektrických obvodech, nedodržení zásad bezpečnosti (údržba, opravy, zaměstnanci, bydlení), dětské hry bez dozoru (u obytných objektů) a nedodržení technologie výroby, porušení zásad bezpečnosti práce, technická závada na výrobním zařízení, jako důsledek jiné mimořádné události (u výrobních objektů). Častou příčinou je také úmyslné založení.

[Požár - obytná budova](#)

5. Terorismus

Terorismus není fenoménem poslední doby, ale v současnosti dochází k jeho rychlé globalizaci a nabývá fanatických forem. Jestliže ještě relativně nedávno byly cíle teroristických útoků lokalizovány jen do několika málo oblastí světa, dnes je zřejmé, že k teroristickému útoku může dojít kdekoliv a kdykoliv.

Hrozba terorismu je zcela reálná, pravděpodobnost teroristického útoku na území našeho kraje je malá. Předpokládaná místa nejpravděpodobnějšího ohrožení jsou místa a prostory s velkým soustředěním obyvatelstva, např. sportovní a kulturní akce, velká nákupní centra, nádraží, velké hotely, apod., budovy orgánů veřejné správy, zejména s republikovou působností, samosprávy, soudy, významné objekty infrastruktury (vodárenská zařízení, rozvodny a vedení el. energie, plynárenská zařízení, apod.), letecká doprava.

[Terorismus](#)